

*Анна Катеринич**аспірантка другого року навчання,
спеціальності 231 Соціальна робота,
Київського університету імені Бориса Грінченка**Науковий керівник: Ренате Вайнола,
доктор педагогічних наук, професор**Київського університету імені Бориса Грінченка*

МОЛОДІ ЛЮДИ З ІНВАЛІДНІСТЮ ВНАСЛІДОК ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ ПОРУШЕНЬ ЯК ОДНА З КАТЕГОРІЙ, ЩО ПОТРЕБУЮТЬ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОГО ВТРУЧАННЯ В ХОДІ СОЦІАЛЬНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Постановка проблеми. Розглядаючи сучасні наукові роботи та дослідження нами було відмічено, що дуже багато уваги приділяється створенню умов для інклюзії саме в освітньому просторі, та інтеграції дітей у навчальний процес. Так науковці Т. Чечко та Г. Першко всебічно розглядають створення умов для гармонійної інклюзії дітей до загальноосвітніх навчальних закладів. Про технології соціально-педагогічної роботи з дітьми, що мають інвалідність говорить у своїй роботі Р. Вайнола. Розкривають особливості роботи з родинами, що виховують дітей з інвалідністю у своїх роботах Н. Грабовенко та О. Денисюк.

Україна – це суспільство, економічна політика якого спрямована на забезпечення захисту прав та інтересів її громадян. На сучасному етапі розвитку країни особлива увага приділяється таким аспектам, що сприяють розвитку та становленню особистості.

Виклад основного матеріалу. Розвиток і становлення особливо характерні для дитинства, підліткового та юнацького віку. Сучасні виклики, нові обставини та умови війни спонукають суспільство переосмислити, вивчити та проаналізувати питання суспільного устрою, зокрема соціалізації кожної ланки, щоб кожен міг відчувати себе повноцінним членом суспільства, а фахівці та соціальні служби – вирішувати проблеми соціальної інтеграції, з якими зустрічаються найменш захищені соціальні групи, зокрема молоді люди з інвалідністю.

Молодь є рушієм суспільного та соціально-економічного зростання країни, та, в свою чергу, є однією з найбільш вразливих ланок суспільства. В Україні, станом на 1 січня 2022 року, налічувалося 9 969 315 молодих людей, це 24,3% від населення нашої країни.

На жаль, значна кількість молодих людей страждає від вроджених та набутих захворювань через політичні, екологічні, економічні умови та соціальні фактори, що впливають на їх здоров'я, через що може статися обмеження життєдіяльності, зниження якості життя і, зрештою, рівень соціальної активності часто межують з поняттям «інвалідність». Різні види інвалідності мають певні характеристики, проблеми та особливості. Так, молодь інвалідністю потребує допомоги та підтримки, оскільки в дитинстві їх часто підтримують батьки, сім'я та навчальні заклади, після закінчення яких ситуація може погіршитись. В умовах сьогодення не всі батьки можуть продовжувати підтримувати своїх дітей. Це може бути спричинено станом здоров'я, фінансовим та психологічним становищем.

Як наслідок, молоді люди часто залишаються наодинці зі своїми проблемами, обмеженими можливостями та потребою в соціалізації. Молоді люди з інтелектуальною інвалідністю потребують найбільшої уваги. Це пов'язано з тим, що хоча вони зазвичай фізично здорові, але часто мають обмеження у фізичній активності та спілкуванні, адже особливості їхнього когнітивного функціонування важко зрозуміти оточуючим.

Важливо зазначити, що аналіз існуючих досліджень демонструють, що багато молодих людей з інвалідністю мають низьку мотивацію та соціальні навички, мають труднощі у спілкуванні та обмежене коло спілкування. В умовах повномасштабного вторгнення до нашої держави, багато родин були вимушені змінити місце проживання, а це, в свою чергу, змусило змінити все звичне середовище .

Як висновок важливо зазначити, що проведений аналіз теоретичних даних свідчить про малу кількість приділеної уваги розвитку та інтеграції молодих людей з інвалідністю, а досвід фахівців, що працюють з даною категорією, допомагає стверджувати про те, що молоді люди з інвалідністю, внаслідок інтелектуальних порушень мають потенціал для розумового розвитку, стають економічно самодостатніми та соціально корисними, якщо вони отримують певну соціально-педагогічну та психологічну підтримку.

Список використаних джерел:

1. Вайнола Р. Х. Технології соціально-педагогічної роботи: програма навчальної дисципліни. Київ: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2012. 38 с.
2. Грабовенко Наталія Валеріївна. Соціально-педагогічна робота з сім'ями, що виховують дітей з обмеженими фізичними можливостями, в умовах реабілітаційного центру : Дис... канд. наук: 13.00.05. 2008.
3. З обмеженими можливостями, в умовах реабілітаційного центру: автореф. дис. на здобуття наук. ст. канд. пед. н.: спец. 13.00.05 «Соціальна педагогіка»; Інститут проблем виховання АПН України. Київ, 2008. 24 с.
4. Першко Г. О. Підготовка соціальних педагогів до інтеграції дітей особливостями психофізичного розвитку у середовище загальноосвітнього навчального закладу : автореф. канд. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.05 «Соціальна педагогіка». Київ, 2011. 20 с.
5. Соціологія молоді / Під ред. проф. В. Т. Лисовського. СПб., 1996.
6. Чечко Т. М. Соціально-педагогічна підтримка батьків дітей з особливостями психофізичного розвитку в дошкільних навчальних закладах : дисертація канд. пед. наук : 13.00.05 «Соціальна педагогіка» Київський університет імені Бориса Грінченка. Київ, 2018. 353 с.